

บรรณาธิการแถลง

EDITOR'S NOTE

ในเดือนเมษายนนี้เป็นกำหนดครบรอบ 3 ปี ที่รัฐบาลได้จัดตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ขึ้นมา เพื่อประสิทธิประสาทวิชา “พัฒนบริหารศาสตร์” ให้แก่นักบริหาร นักพัฒนา และผู้ปรารถนาจะรับหน้าที่ทั้ง 2 อย่างนี้ในอนาคต บรรณาธิการและคณะจึงได้คัดเลือกบทความและปกิณกะต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาอธิบายแนวความคิดและวิเคราะห์วิธีการของพัฒนบริหารศาสตร์มาลงเพื่อเผยแพร่เป็นกรณีพิเศษ พัฒนบริหารศาสตร์นี้เป็นสาขาวิชาที่ได้บัญญัติเป็นคำไทยขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี 2509 โดยมีความมุ่งหมายสำคัญในการกำหนดและค้นหาวิธีการที่จะควบคุมการเปลี่ยนแปลงของประเทศให้เป็นที่ไปตามความปรารถนา นักพัฒนบริหารจึงจำเป็นต้องศึกษาวิชาการเมือง การเศรษฐกิจ และการสังคม ในฐานะเป็นส่วนประกอบของสังคมที่ต้องการพัฒนา และนักพัฒนบริหารจะต้องใช้การบริหารงานตามแผนหรือโครงการเป็นเครื่องมือในการตบแต่งสังคม (Social Engineering) เพื่อนำไปสู่เป้าหมายได้ด้วยความแน่นอน เราจึงได้นำสาระสำคัญต่าง ๆ มาเสนอให้ได้สัดส่วนกันกับหน้ากระดาษที่อำนวยให้ บรรณาธิการหวังว่าเนื้อหาเหล่านี้จะให้ประโยชน์ในการเชื่อมความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างท่านผู้อ่านกับสถาบันได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น

ในฉบับก่อนเราได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจตัวเองโดยผ่านท่านสมาชิกทั้งหลาย และก็เป็นที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่งที่ท่านสมาชิกได้กรุณาให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นคืนมาให้เราเป็นจำนวนมาก บรรณาธิการขอขอบคุณมาในโอกาสนี้ด้วย และเราจะได้นำความคิดเห็นของท่านประกอบการพิจารณาในการปรับปรุงเนื้อหาและวิธีการให้มากที่สุดต่อไป

แม้ว่าท่านสมาชิกส่วนใหญ่จะเห็นว่าวารสารนี้มีรูปแบบและเนื้อหาสาระดีอยู่แล้วก็ตาม แต่เราก็จะพยายามทำให้ดีขึ้นอีกโดยให้ความสนใจความคิดเห็นของท่านสมาชิกที่เขียนมาให้ เช่น ขอให้ลงบทความทางบริหารธุรกิจให้มากขึ้นทั้งหลักการทั่วไป และบริหารธุรกิจ

ขนาดย่อม (บีต้อ ๆ ไป จะมีอาจารย์ของสถาบัน ๆ ที่สำเร็จการศึกษาในค่านนี้กลับมาจากต่างประเทศมากขึ้น) ประสบการณ์ของนักบริหาร ปัญหาข้าราชการกับประชาชน หลักวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ขั้นพื้นฐาน รายงานวิจัยวิจารณ์ สังคมไทย การเศรษฐกิจไทย (โดยเฉพาะด้านการงบประมาณและการภาษีอากร) การเมืองไทย บทความของอาจารย์ชาวต่างประเทศ การเปรียบเทียบการบริหารกับต่างประเทศ บทความที่ส่งการปฏิบัติงานประจำวัน ประวัตินบุคคลสำคัญและปาฐกถาในค่านเหตุการณ์ หรือวิชาการเป็นต้น

นอกจากนี้ก็เป็นความเห็นของท่านผู้อ่านที่แตกต่างกันอีกบางประการเกี่ยวกับสารวิทยานิพนธ์, ข่าวพัฒนาบริหารศาสตร์ ความสั้นยาวของเรื่อง และการให้คำแปลศัพท์ซึ่งทางวารสารเห็นว่าจะต้องใช้วิธีปรานีประนอมไปก่อนตามความเหมาะสม

อนึ่ง สำหรับผู้อ่านบางท่านที่ตามถึงสารวิทยานิพนธ์ว่าจะมีการจัดพิมพ์เป็นเล่มหรือไม่นั้น บรรณาธิการขอเรียนให้ทราบว่าขณะนี้สำนักบรรณาธิการพัฒนาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กำลังรวบรวมเรื่องนี้อยู่ ส่วนผู้ที่สนใจติดตามวิชาพัฒนาบริหารศาสตร์นั้นก็ขอเกริ่นให้ทราบว่า ขณะนี้สำนักวิจัยกำลังดำเนินงานรวบรวมรายชื่อหนังสือและเอกสารอื่น ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสาขาวิชานี้เพื่อนำออกเผยแพร่ในอนาคตอันใกล้ หรือถ้าหากท่านสนใจในสถาบันการศึกษาวิชาพัฒนาบริหารศาสตร์ในสหราชอาณาจักร ท่านก็จะหาอ่านได้จากภาคข่าวในท้ายฉบับนี้เอง

บรรณาธิการฝ่ายวิชาการ

คำแถลงนโยบาย

ของ

จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี

ต่อรัฐสภา

วันอังคารที่ 25 มีนาคม 2512

คำแถลงนโยบาย

ท่านประธานรัฐสภา และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 7 มีนาคม พุทธศักราช 2512 และข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐบาล ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 11 มีนาคม พุทธศักราช 2512 แล้วนั้น บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้วางนโยบายตามแนวนโยบายของพรรคสหประชาไทยที่ได้แถลงไว้กับประชาชนชาวไทยแล้ว โดยตระหนักในความสำคัญว่าจะต้องเป็นไปตามแนวนโยบายแห่งรัฐที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วย ในการกำหนดนโยบายนี้ คณะรัฐมนตรีได้ยึดถือหลักการรักษาความมั่นคงของประเทศชาติ และการเคารพในสิทธิเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งการเสริมสร้างความไพบูรณ์ทางเศรษฐกิจและความเป็นธรรมในสังคมเป็นมูลฐาน จึงขอแถลงนโยบายเพื่อให้รัฐสภาทราบตามความในมาตรา 141 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2511 ดังต่อไปนี้

1. รัฐบาลนี้เชื่อมั่นอย่างจริงใจว่า การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2511 เป็นระบอบการปกครองที่เหมาะสมกับความต้องการของประเทศไทย ฉะนั้น รัฐบาลนี้จะปฏิบัติตามทุกอย่างเพื่อให้การปกครองระบอบนี้ได้ดำเนินไปโดยราบรื่นและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงทางการเมืองของประเทศไทย โดยเฉพาะจะเทิดทูนพระมหากษัตริย์และราชบัลลังก์ไว้เป็นที่เคารพสักการะอันสูงยิ่งตลอดไป รวมทั้งจะส่งเสริมให้ประชาชนชาวไทยได้มีบทบาทและร่วมในกระบวนการเมืองและการปกครองของประเทศอย่างกว้างขวาง เพื่อการนี้ รัฐบาลนี้จะพยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้เข้าใจว่า การใช้สิทธิเสรีภาพ และดำเนินภารกิจทางการเมืองนั้นเป็นหน้าที่ซึ่งประชาชนชาวไทยพึงศึกษาและปฏิบัติ อันจะเป็นผลให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยพัฒนาก้าวหน้าและยั่งยืนตลอดไป

2. รัฐบาลนี้ถือว่า ความมั่นคงของประเทศชาติเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งที่จะช่วยทำให้การเสริมสร้างความไพบูรณ์ทางเศรษฐกิจและความเป็นธรรมในสังคมดำเนินไปโดยราบรื่น

และบรรลุผลสำเร็จ ฉะนั้น รัฐบาลนี้จะปฏิบัติการทุกอย่างเพื่อให้ประเทศไทยได้ดำรงอยู่อย่างมั่นคง โดยเฉพาะจะเตรียมสรรพกำลังของชาติตามกำลังเศรษฐกิจของประเทศให้อยู่ในสภาพเตรียมพร้อมที่จะป้องกันราชอาณาจักร นอกจากนี้รัฐบาลนี้จะควบคุมให้ทหารของชาติอยู่ในระเบียบวินัยอันดี บำรุงขวัญและกำลังใจทหารของชาติให้สูงอยู่เสมอ รวมทั้งจะพัฒนาวิธีการป้องกันและการปราบปรามคอมมิวนิสต์ ซึ่งคุกคามความมั่นคงของชาติอยู่ในขณะนี้ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อันจะยังผลให้เราสามารถสกัดกั้นภัยจากคอมมิวนิสต์ได้ในที่สุด

3. รัฐบาลนี้จะดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศโดยยึดถือหลักกติกาสหประชาชาติระหว่างประเทศ ทั้งจะดำเนินนโยบายโดยอิสระ เพื่อผดุงรักษาไว้ซึ่งประโยชน์ของชาติประชาชนชาวไทย รัฐบาลนี้จะรักษาไว้ซึ่งสิทธิและปฏิบัติตามพันธกรณีอันมีตามสนธิสัญญาที่ทำไว้กับประเทศทั้งหลายตามหลักแห่งความเสมอภาค จะส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับทุกประเทศที่ไม่เจตนามุ่งร้ายต่อประเทศไทย จะยึดมั่นในหลักแห่งกฎบัตรสหประชาชาติและจะร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติ เพื่อให้องค์การนี้สามารถทำหน้าที่รักษาความมั่นคงและสันติสุขของโลกตามหลักแห่งความยุติธรรมได้อย่างแท้จริง รวมทั้งจะร่วมมือกับประเทศทั้งใกล้และไกลเพื่อสร้างความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน

4. รัฐบาลนี้ถือว่าความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และความปลอดภัยของประชาชนเป็นภาระที่สำคัญยิ่ง การจัดการคุ้มครองป้องกันให้ประชาชนได้ประกอบอาชีพโดยปราศจากความหวาดระแวงภัยเป็นสิ่งที่ประชาชนปรารถนา เพื่อการนี้รัฐบาลจะเสริมสร้างกำลังและสมรรถภาพของตำรวจ พนักงานฝ่ายปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะพิจารณาแก้ไขการปฏิบัติเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนและปราบปรามโจรผู้ร้ายให้เหมาะสมตามสภาพบ้านเมือง รวมทั้งจะกระตุ้นสนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในท้องถิ่นของตนด้วย

ในส่วนที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างความอยู่ดีกินดีของประชาชนนั้น รัฐบาลนี้ถือเป็นนโยบายอันหนึ่งที่จะต้องกระทำโดยจะขยายโครงการพัฒนาท้องถิ่นออกไปให้กว้างขวางทั่วทั้งประเทศ จะจัดตั้งนิคมสร้างตนเองเพิ่มขึ้น จะพยายามช่วยให้ประชาชนทั่วไปได้มีที่กินทำกินเป็นของตนเองตามกำลังความสามารถของตนและครอบครัว จะส่งเสริมให้ประชาชนได้รับ

ความสะดวกในการประกอบอาชีพสุจริตตามที่ตนถนัดอย่างจริงจัง จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยด้วยการเพิ่มอาคารสงเคราะห์และก่อสร้างบ้านเรือนในราคาถูกให้เช่าซื้อได้ในระยะยาว จะส่งเสริมการประชาสงเคราะห์ในหน้าที่ของรัฐและสนับสนุนงานสังคมสงเคราะห์ของเอกชนให้อำนวยผลดียิ่งขึ้น จะส่งเสริมและคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้มีรายได้และสวัสดิภาพเพียงพอตามความเป็นธรรม จะจัดการสาธารณูปโภคในท้องถิ่นต่าง ๆ ให้มีไฟฟ้า ประปา โดยทั่วถึงยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันจะจัดให้มีทางระหว่างอำเภอและระหว่างตำบลเพิ่มขึ้น เพื่อให้ท้องถิ่นต่าง ๆ ได้มีความเจริญใกล้เคียงกัน อันจะเป็นผลให้ประชาชนชาวไทยทั่วทั้งประเทศมีความสะดวกสบายทั่วถึงกัน จะได้ปรับปรุงส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้เป็นผลดี ทั้งจะส่งเสริมให้ท้องถิ่นต่าง ๆ ได้มีการปกครองตัวเองตามระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

5. รัฐบาลนี้จะดำเนินการพัฒนาประเทศ โดยยึดเป้าหมายและนโยบายตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหลัก ซึ่งมีหลักการสร้างสรรค์กิจการที่เป็นรากฐานเพื่อสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ จะได้ปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์

รัฐบาลนี้จะเน้นหนักเป็นพิเศษในงานด้านชลประทาน การก่อสร้าง และบูรณะทางหลวงให้ทั่วถึงทุกภาค ปรับปรุงขยายงานด้านพลังงานไฟฟ้าให้เพียงพอับความต้องการทางด้านธุรกิจอุตสาหกรรม และครัวเรือนอยู่เสมอ รวมทั้งจะส่งเสริมสหกรณ์อันเอกประสงค์ให้มีมากขึ้น

นอกจากนี้รัฐบาลนี้จะดำเนินการทุกอย่างเพื่อกำลึงการผลิตของประเทศและรายได้ประชาชาติ เพื่อยกระดับมาตรฐานการครองชีพและรายได้ของประชาชน กับส่งเสริมให้ประชาชนได้รับผลจากการพัฒนาโดยทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะจะปรับปรุงโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้มีรากฐานที่มั่นคงและสมดุลยิ่งขึ้น จะพัฒนากำลังคนด้วยการขยายการฝึกงานทำให้มากขึ้น และพัฒนาแรงงานระดับต่าง ๆ จะสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัย เพื่อความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาการด้านประยุกต์อย่างจริงจัง

ในค้ำนทรัพยากรธรรมชาติ จะได้ค้นหาและสำรวจ เพื่อหาแหล่งที่จะพัฒนาและนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์เพิ่มขึ้น

6. รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการอนามัยของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น โดยถือหลักขจัดและป้องกันเป็นสำคัญ ดังเช่นที่ได้กระทำเป็นผลสำเร็จมาแล้วกับโรคหลายชนิด เช่น ใช้ทรพิษ กากโรค โรคคุดทะราด และไข้มาลาเรีย และดำเนินการป้องกันทุกวิถีทางมิให้โรคระบาดต่าง ๆ เกิดระบาดขึ้นได้ ส่วนในด้านการรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วยนั้น รัฐบาลนี้จะเร่งรัดการผลิตแพทย์ และผู้มีอาชีพอื่นเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งจะจัดและสนับสนุนให้มีแพทย์ประจำในส่วนภูมิภาคมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนในส่วนภูมิภาคได้รับการรักษาพยาบาลที่ถูกต้อง เพื่อการนี้รัฐบาลจะเพิ่มและปรับปรุงสถานพยาบาลให้ทันสมัยมากขึ้น ทั้งในสถานที่ยี่ เครื่องมือเครื่องใช้ และเจ้าหน้าที่ จะส่งเสริมการวิจัยทางแพทย์ จะควบคุมการผลิตและจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์อย่างใกล้ชิด

7. รัฐบาลนี้ถือว่า เสถียรภาพทางการเงินเป็นรากฐานสำคัญของความมั่นคงในสังคมและความไพบูลย์ทางเศรษฐกิจ ฉะนั้น รัฐบาลจะปฏิบัติการทุกอย่างเพื่อรักษาเสถียรภาพของเงินตรา กับทั้งจะปรับปรุงแก้ไขวิธีการงบประมาณให้สามารถสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และจะควบคุมการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินให้เป็นไปโดยประหยัดและเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความเจริญให้แก่ประเทศชาติ และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างแท้จริง ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากรอันเป็นที่มาสำคัญของรายได้แผ่นดินนั้น รัฐบาลนี้จะปฏิบัติการทุกอย่างเพื่อป้องกันมิให้มีการหลีกเลี่ยง และจะปรับปรุงการภาษีอากรให้สอดคล้องกับความจำเป็นในการพัฒนาประเทศเป็นสำคัญ เพื่อการนี้รัฐบาลจะแก้ไขวิธีการจัดเก็บและการตรวจสอบภาษีอากรให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษีอากรมากยิ่งขึ้น

8. รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการเกษตรอันเป็นอาชีพหลักของประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ให้มีประสิทธิภาพในการผลิตทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ จะจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มขึ้นและจะส่งเสริมให้เกษตรกรรู้จักใช้น้ำชลประทานที่รัฐบาลได้จัดสร้างขึ้นแล้ว ให้บังเกิดผลมากที่สุด จะช่วยเหลือเกษตรกรในด้านวิชาการต่าง ๆ อันทันสมัย ช่วยให้มีตลาดเพื่อจำหน่ายผลิตผลที่เกษตรกรผลิตได้ ช่วยให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในการผลิตให้เหมาะสม รวมทั้งหาทางป้องกันมิให้ถูกกดราคา จะเพิ่มทุนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อให้ธนาคารดังกล่าวขยายกิจการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ส่วนในด้านการป่าไม้ นั้น เพื่อให้บังเกิดความสมดุลย์ตามธรรมชาติ จะรักษาป่าไม้ไว้อนุรักษ์ดินและน้ำในบริเวณพื้นที่อันเป็นต้นน้ำลำธารและแหล่งซับน้ำ ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์อันเป็นการป้องกันการขาดแคลนน้ำ กับทั้งจะให้มีการปลูกบำรุงป่าเพิ่มขึ้นเพื่อให้มีปริมาณไม้และของป่าสำหรับใช้สอยและเป็นสินค้าอย่างเพียงพอ ในส่วนที่เกี่ยวกับที่ดินป่าสงวน จะได้พิจารณาปรับปรุงแนวเขตให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ โดยถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

9. รัฐบาลนี้ถือว่า การอุตสาหกรรมเป็นปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อช่วยให้ประชาชนมีงานทำ และช่วยยกระดับวิชาการทางเทคนิค ฉะนั้น รัฐบาลนี้จะมุ่งส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นสำคัญ คือ อุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศเป็นตัวประกอบที่สำคัญในการผลิต ที่มีตลาดอยู่แล้วภายในประเทศ ที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ และรัฐบาลจะส่งเสริมการลงทุนเพื่ออุตสาหกรรมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

10. รัฐบาลนี้ถือว่า การคมนาคมและการสื่อสารเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยสนับสนุนให้การพัฒนากันต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย กระจายความเจริญและอำนวยความสะดวก ทำให้เกิดความผาสุกแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ฉะนั้น รัฐบาลจึงจะดำเนินการปรับปรุงและขยายกิจการด้านขนส่งทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ทั้งทางถนน ทางรถไฟ ทางน้ำ ทางอากาศ และการทำเรือ ให้เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน และการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่วนการสื่อสารด้านไปรษณีย์โทรเลข โทรศัพท์ วิทยุ และโทรคมนาคมนั้น รัฐบาลนี้จะปรับปรุงบริการเหล่านี้ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนสามารถติดต่อและส่งข่าวสารถึงกันและกันได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

11. รัฐบาลนี้ถือว่า การค้าคือหัวใจของความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและสร้างความสุขสมบูรณ์ให้แก่ประชาชน ฉะนั้น รัฐบาลนี้จะปฏิบัติการทุกอย่างที่จะส่งเสริมให้การค้ำทั้งภายในและภายนอกประเทศดำเนินไปอย่างราบรื่น เพื่อการนี้ รัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขอุปสรรคและวิธีการขนส่งสินค้าจากแหล่งผลิตมาสู่แหล่งบริโภค ให้เป็นไปโดยสะดวก สม่่าเสมอ รวดเร็ว และประหยัด รวมทั้งจะรักษาระดับราคาสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพของประชาชนไว้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการค้ากับต่างประเทศนั้น รัฐบาลนี้จะขยายและ

รักษาตลาดต่างประเทศไว้อย่างมั่นคง และจะดำเนินการแก้ไขดุลย์การค้าที่ประเทศไทยยังเสียเปรียบกับบางประเทศให้ดีขึ้น

12. รัฐบาลนี้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาแห่งชาติว่า เป็นคุณแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ทาง ฉะนั้น รัฐบาลนี้จะจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเฉพาะจะปรับปรุงและส่งเสริมการศึกษาทั้งในด้านการศึกษามัธยม อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น เพื่อการนี้ รัฐบาลนี้จะพยายามขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปให้ทั่วทั้งประเทศ ปรับปรุงโรงเรียนทุกชนิด โดยเฉพาะโรงเรียนอาชีวะให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และเพิ่มจำนวนให้มากขึ้น ปรับปรุงมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ให้มีคุณภาพสูงขึ้นและให้มีที่เรียนมากขึ้น ช่วยเหลือบรรดาครูอาจารย์ในรูปสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อให้ได้มีความรู้สึกมั่นคงในอาชีพของตนสามารถอุทิศเวลาเพื่อการศึกษาอบรมแก่เยาวชนได้อย่างเต็มที่ นอกจากนั้น รัฐบาลนี้จะสนับสนุนให้เอกชนได้เข้ามามีบทบาทในการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษามากขึ้น ส่งเสริมการศึกษาวิจัยในสาขาวิชาการต่าง ๆ และนำผลของการวิจัยมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับภาวะความต้องการของประเทศ ในขณะเดียวกันก็จะส่งเสริมและรักษาขนบประเพณีอันดีงามของชาติและของประชาชนบำรุงพระพุทธศาสนาและอนุเคราะห์แก่อุคศาสนาต่าง ๆ ตลอดจนศิลปและวัฒนธรรมของชาติด้วย

13. รัฐบาลนี้ตระหนักในความสำคัญของความยุติธรรมที่มีต่อความสงบเรียบร้อยในสังคมและความมั่นคงของชาติ ฉะนั้น รัฐบาลนี้จะดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อรักษาไว้ซึ่งหลักนิติธรรม จะเคารพในอำนาจอิสระของศาลยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี และจะส่งเสริมสถาบันรวมทั้งตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพสูงขึ้น อันจะยังผลให้การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นไปโดยรวดเร็ว และให้ความยุติธรรมแก่ประชาชนได้อย่างดีที่สุด

14. รัฐบาลนี้ถือว่า ความผาสุกของประชาชนชาวไทยเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดในการบริหารประเทศ ฉะนั้น สิ่งใดที่จะช่วยให้ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ในประเทศมีความผาสุก รัฐบาลนี้จะรีบทำสิ่งนั้นโดยเร็ว และสิ่งใดที่เป็นความเดือดร้อนจะรีบแก้ไขสิ่งนั้นโดยด่วน เพื่อการนี้ รัฐบาลจึงเต็มใจที่จะรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากรัฐสภา และพร้อมที่จะ

ปฏิบัติตามเสมอ . ถ้าความคิดเห็นและข้อเสนอแนะนั้นจะมีผลในการอำนวยความสะดวกสมบูรณ์ให้แก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง

15. รัฐบาลนี้ถือว่า ความสามัคคีภายในชาติเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งที่จะช่วยทำให้ประเทศไทยประสบผลสำเร็จในการพัฒนาทุกด้าน ฉะนั้น สิ่งใดที่ก่อให้เกิดความแตกแยกภายในชาติแล้ว จะขจัดให้หมดสิ้นไปโดยเด็ดขาด ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลจะปฏิบัติการทุกอย่างเพื่อสร้างและรักษาความสามัคคีภายในชาติให้เข้มแข็งมั่นคง

ตามนโยบายที่รัฐบาลได้แถลงมาทั้งหมดนี้ รัฐบาลเชื่อว่าจะสามารถสนองความต้องการของประชาชน สร้างความเจริญ และความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติได้ ฉะนั้น จึงหวังว่ารัฐสภาจะให้การสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลด้วยดี เพื่อรัฐบาลจะได้สามารถดำเนินการบริหารประเทศโดยราบรื่น และสร้างความเจริญให้แก่ประเทศ รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างเต็มที่ ถ้าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติมีข้อข้องใจประการใดขอได้โปรดซักถามข้าพเจ้าและรัฐมนตรีทุกท่านยินดีที่จะอธิบายเพื่อแก้ข้อข้องใจนั้น